

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 3

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 3", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2000 , s. 36. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not3-txt-shoot-id15039850-1cfa-47a4-942f-42b2b6deab70.pdf> (tilgået 28. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Forelæsninger over den nyere danske Poesie af
Molbech. 1^{ste} Deel.

Kbh: 1832.

De begynde med Evald. Efter nogle almindeligere Bemærkninger om Poesiens Forhold til Folkelivet, og dertil knyttede Betragtninger om vor danske Poesie. Naar han p. 18 mener, at Poesien vel skulde bære et betydeligt Præg af Folkelivet; men Konsten derimod ikke: »Konstværker overalt ere lige tilgængelige for ethvert med Konstsands begavet Øie. Der spørges ikke om, naar vi staae for en Apollo i Belvedere, for en hellig Familie af Raphael, ell. et Landskab af Claude Lorrain, om Beskueren er Spanier ell. Englænder«.

Saaledes forholder det sig vistnok ikke; thi kunde ogsaa Een nok saa fuldk. det Sprog, hvori et ell. andet poetisk Arbejde var skrevet; men aldrig havde levet i den Nation, hvorfra det udsprang, saa vilde der bestandig mangle ham noget, det folkelig-Individuelle, hvoraf Digteren væsentlig var befrugtet; saaledes ogsaa i Kunst kan man gjerne beskue et Konststykke, men det eiendommelige Indtryk, den inderlige Forstaaen af fE en Raphael, som vi maa tænke os hos en samtidig Slægt, faae vi dog aldrig. Hos os som Beskuere gjør en vis historisk Side sig mere gjeldende - den, at man tænker paa, saaledes var det hos hiint Folk, og der kan vel tænkes en Grad Forskjel af et »hvorvidt« man er istand til at leve sig ind i hiin Nationalitet; men saa fuldkommen adæquat et Indtryk faaer man dog aldrig som den, der med Modersmelken har indsuget disse Nationaliteten constituerende Ideer. Det synes derfor temmeligt borneret, at ville gjøre den Anskuelse gjeldende alene med Hensyn til Poesien i Betragtning af Sproget; thi det følger naturligviis af sig selv, at naar man vil forstaae Digtet, maa man kunde Sproget, og derfor bestemte jeg strax det Standpunct, at Een kunde Sproget.

p. 220. Hvor Talen er om »Fiskerne«, hvor der gjøres opmærksom paa det urigtige i den Indvending, at Evalds Fiskere ikke tale som Almues Mænd: Det var ikke blot den enkelte kjække og ædle Handling af Hornbecks Fiskere, som Evald her vil fremstille paa Scenen; men den hele Stand, hvis Syssel og Levemaade, allerede giver den Anstrøg af mere poetisk Character end Agerdyrkerens og Haandværkmandens. I hans Drama ligger tillige Ideen til et poetisk Billede af den danske Sømand, hans uforfærdede, alle Farer og Døden selv i dens meest truende Skikkelse trodsende Mod; hans dristige, enhver Hindring spottende Kjækhed, i Kampen med hans vilde Element; hans godmodige, uegennyttige

Mskkjærlighed ved Siden af den sorgløse Ringeagt for Besiddelsen, der hos Sømanden pleier at gaae ved Siden af Savnet og Trangen. Dette Billede, som her knyttede sig til den mere locale Fremstilling af Fiskerlivets Scener, saaledes som Digteren kjendte dem fra sit sædvanlige Ophold ved Øresunds Kyster, var et poetisk Formaal, der ei kunde andet end stemme Evalds af Fædrelandskjærlighed gjenemglødede Aand til en høiere lyrisk Begeistring, end den, et blot idyllisk-rørende Sujet fordrede.

p. 228. »Romanzen om » *liden Gunver*«et speilklart Gjenbillede af en tungsindig, længsels og elskovsfuld lyrisk Stemning, og dog tillige et Digt af reen objectiv Natur, der er et saa sjeldent Phænomen i Evalds Poesie. Denne Romanzes henrivende Ynde ligger ikke mindre i dens ædle Simplicitet end i hiin objective Naturlighed, som Digteren har vidst at forbinde med det ham saa egne Præg af Originalitet.« Derpaa anstilles en Parallele mell. det og Goethes » *der Fischer*«.

p. 247. gjøres nogle Bemærkninger om, hvorledes man har benyttet Borgerlivets Prosa i poetiske Fremstillinger »man har enten hævet sig til et Standpunct, hvorfra man med et Slags aristocratisk Overlegenhed og fornemt spottende Blik saa ned paa Almuen (Borgerne i Goethes *Egmont*. Bønder ell. andre Almuesfolk og saa kaldte Tølpere i Kozebues Lystspil)« ell. man »har villet fremhæve de ædlere Sider af Almue standens Liv, den rene Natur, den landlige Uskyldighed med dens ufordærvede Sæder og naivtindtagende Simplicitet, for derved at stille dem i en moralsk-rørende Contrast til de høiere Stænders, deels af Laster fordærvede, deels af Sorg og Bekymring plagede Liv.« –

p. 262. »I det samme Aar, da Evald^s Digtervirksomhed egl. første Gang blev vakt, i Aaret 1764., fødtes Jens Imanuel Baggesen til et Liv, der hos ingen anden dansk Digter har været saa bevæget, saa rigt, mangfoldigt og romantisk af Indhold, saa besynderligt i dets Sammensætning, saa foranderligt i dets Skikkelser. En selsom Proteus var B. i sin Poesie og Hovedtonen i denne er netop en bestandig Svæven paa Grændsen imellem Alvor og Ironie. Saaledes, kan man sige, var ogsaa hans Liv og Skjebne en evig bølgende Bevægelse uden Ro, en uafbrudt Synken og Stigen en bestandig Contrast mell. det Høie og Lave, det Lyse og Mørke, mell. et glimrende Held og en deri flettet Kjede af bittere Sorger og Uheld. –

Forelæsninger af Molbech 2^d Deel.

Martz. 1836.